Wymagania edukacyjne
z języka polskiego

1. Przedmiot:	język polski	
2. Nauczyciele:	Agnieszka Jenek Iwona Dominiak Marta Rogowska Ewa Młyńczyk	
3. Poziom edukacyjny:	szkoła podstawowa gimnazjum	klasy: IV, V, VI klasy: I, II, III

Szkoła podstawowa klasy IV – VI

Ocena celująca:

Ocenę tę otrzymuje uczeń, którego wiedza znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania, a ponadto spełnia warunki:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- pomysłowo i oryginalnie wyraża swoje myśli w różnych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach polonistycznych na szczeblu miejskim i wojewódzkim,
- ma bogate słownictwo i sprawnie się nim posługuje,
- korzysta świadomie z odsyłaczy, przypisów, spisu treści, indeksów.

Ocena bardzo dobra:

Ocenę tę utrzymuje uczeń, który opanował zakres wiadomości przewidziany programem nauczania oraz potrafi:

- sprawnie wyrażać swoje myśli pod względem rzeczowym i stylistycznym,
- samodzielnie wykonuje prace pisemne i polecenia z zakresu literatury i języka,
- stosuje odpowiednie terminy i pojęcia, operuje bogatym słownictwem,
- przestrzegać zasad poprawności języka oraz etykiety języka,
- wykazać się znajomością pojęć i związków frazeologicznych,
- wykazać się poprawną polszczyzną w mowie i piśmie,
- samodzielnie zdobywać wiedzę (praca samokształceniowa) wykraczając poza materiał programowy,
- dostrzegać i umieć interpretować historyczne i kulturowe tło tekstów literackich,
- dokonywać przekładu intersemiotycznego.

Ocena dobra:

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania, a także potrafi:

- samodzielnie rozwiązywać typowe problemy literackie,
- wykazać się znajomością i rozumieniem poznanych pojęć oraz umiejętnością zastosowania ich w różnych kontekstach,
- interpretować teksty danej kultury w ich kontekście historycznym,
- rozpoznawać i określać funkcje różnych środków stylistyczny,
- czytać ze zrozumieniem, dokonywać umiejętnej analizy i interpretacji tekstów literackich.

Ocena dostateczna:

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych zagadnień literackich i językowych,
- poprawne wyrażanie pod względem stylistycznym swoich myśli, tak, by być rozumianym przez ogół,
- poprawność wypowiedzi pod względem ortograficznym z zachowaniem prawidłowej interpunkcji.

Ocena dopuszczająca:

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- samodzielnie lub z pomocą nauczyciela dokonywać analizy tekstów literackich,
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć, znaczeń i terminów literacko-językowych,
- operować prostymi pojęciami a jego zasób słownictwa pozwala na komunikatywność z otoczeniem,
- zredagować notatkę z przeczytanego tekstu,
- sporządzić prosty plan.

Ocena niedostateczna:

Ocenę otrzymuje ten uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i analizę tekstów,
- popełnia rażące błędy ortograficzne, stylistyczne, składniowe i fleksyjne,
- nie potrafi (nawet przy pomocy nauczyciela i pomocniczych pytań) wykonać prostych poleceń ani wykazać, że je rozumie,
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Gimnazjum klasy I – III

Ocena celująca:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą;
- wykazuje się bogatą znajomością różnych tekstów kultury;
- wykorzystując swoją wiedzę w oryginalny sposób rozwiązuje problemy;
- korzysta z nowości informacyjnej, potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin, korzysta z wielu sposobów pracy;
- potrafi kojarzyć i łączyć wiadomości z różnych dziedzin życia;
- prezentuje własną interpretację głosową czytanego teksu;
- wypowiada się płynnie i poprawnie na różne tematy;
- uzasadnia własną interpretację tekstu;
- rozwiązuje problemy w sposób twórczy, samodzielnie rozwija własne uzdolnienia;
- osiąga sukcesy w konkursach polonistycznych na szczeblu miejskim i wojewódzkim;

Ocena bardzo dobra:

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania;
- zauważa różnice w sposobie przekazu między literaturą, radiem i telewizją;
- wyraża własny stosunek do wypowiedzi innych;
- swobodnie analizuje przeczytany tekst;
- dostrzega ukryty sens utworu;
- z łatwością wyszukuje potrzebne informacje;

- wskazuje cechy rodzajowe i gatunkowe utworu;
- dostrzega analogie z innymi tekstami literackimi;
- wskazuje i określa funkcje środków stylistycznych;
- odczytuje myśl podmiotu lirycznego;
- podejmuje rolę lidera grupy;
- posługuje się poznanymi formami wypowiedzi;
- wykorzystuje wiedzę o języku w tworzeniu własnych tekstów;
- formułuje własne opinie i sądy;
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy w sposób twórczy w sytuacjach trudnych i nietypowych;
- potrafi efektywnie zaplanować pracę w zespole, umiejętnie podejmować decyzje, interpretować wyniki, odnajdywać i porządkować informacje, zastosować umiejętności w różnych sytuacjach;

Ocena dobra:

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w zasadzie opanował materiał programowy;
- rozwiązuje typowe zadania z elementami problemowymi;
- wyodrębnia podstawowe elementy utworu poetyckiego;
- popiera swoją wypowiedź cytatami;
- pracując w grupie, podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów;
- opracowuje temat w sposób wyczerpujący;
- chętnie zabiera głos na każdy temat;
- potrafi zredagować pracę stylistyczną charakteryzującą się spójną kompozycją;
- ma bogaty zasób słownictwa;
- trafnie argumentuje własne zdanie;
- poprawnie wyjaśnia hasła z encyklopedii i słowników;
- rzetelnie wykonuje powierzone mu zadania;
- płynnie, z poprawną artykulacją oraz dykcją i intonacją recytuje dłuższy utwór poetycki lub fragment prozy;
- potrafi współpracować w grupie zarówno jako lider, jak i partner, wyciągać wnioski, różnicować ważność informacji, wybrać własny sposób uczenia się;

Ocena dostateczna:

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym osiąganie postępów w dalszym uczeniu się języka polskiego;
- samodzielnie wykonuje powierzone mu proste zadania teoretyczne i praktyczne;
- zna cechy form wypowiedzi przewidzianych programem;
- porządkuje wydarzenia w układzie chronologicznym;
- wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze;
- buduje logiczną, spójną wypowiedź kilkuzdaniową;
- próbuje argumentować własny punkt widzenia;
- potrafi omówić budowę wiersza;
- uczestniczy w dyskusji;
- potrafi wypowiedzieć się na dany temat tekstu literackiego;
- nie zawsze odrabia pracę domową;
- posiada duże braki w wiadomościach;
- potrafi w ograniczonym stopniu wykorzystywać w praktyce posiadane wiadomości;

- współpracuje w grupie, potrafi objaśnić niektóre wyniki pracy, logicznie je uporządkować;

Ocena dopuszczająca:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu podstawowych treści programowych, ale zrealizował wymagania konieczne, dające mu wiedzę i umiejętności niezbędne w dalszym życiu;
- rozwiązuje proste zadania teoretyczne i praktyczne przy pomocy nauczyciela;
- odróżnia poezję od prozy;
- często nie odrabia prac domowych;
- rozumie proste zagadnienia wyrażone w sposób jednoznaczny;
- potrafi słuchać dyskusji;
- potrafi współpracować w grupie;
- recytuje fragment prozy lub krótki utwór poetycki;
- redaguje kilkuzdaniowe wypowiedzi na tematy związane ze szkołą, domem, środowiskiem, treścią tekstu;
- rozumie podstawowe zagadnienia wyrażone w sposób prosty i jednoznaczny;

Ocena niedostateczna:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- posiada duże braki w wiadomościach i umiejętnościach, które uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy;
- jest daleki od spełnienia wymagań stawianych przez program;
- nie potrafi rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela;
- ciągle nie przygotowuje się do lekcji;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu;
- nie chce korzystać z pomocy nauczyciela, kolegów;
- nie wykazuje żadnych postępów w nauce.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.

Oceny bieżące wyrażone stopniem w skali od 1 do 6 będą wystawiane za następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

Praca klasowa – praca pisemna, trwająca 90 minut, obejmuje dłuższe samodzielne prace kontrolne uczniów przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych w celu sprawdzenia ich wiedzy i umiejętności lub stopień opanowania poznanych form wypowiedzi pisemnych.

Sprawdziany wiadomości – obowiązkowe pisemne lub ustne prace, przeprowadzane po omówieniu określonej partii materiału, np. jednego działu, lektury, zakresu tematycznego.

Testy kompetencji – prace pisemne, które korespondują z ideą sprawdzianu po szkole podstawowej i egzaminu po gimnazjum, bazą ich jest materiał zrealizowany podczas zajęć przedmiotowych.

Dyktanda – przeprowadza się po wprowadzeniu i utrwaleniu określonych zasad ortograficznych i interpunkcyjnych. Każde dyktando sprawdza stopień opanowania zasad ortograficznych.

Kryteria oceny:

1błąd I stopnia – pisownia wyrazów z u, ó, rz, ż, wielką i małą literą
1 błąd I stopnia = 2 błędy II stopnia
1 błąd I stopnia = 3 błędy interpunkcyjne

liczba błędów	**ocena**
- 0	celujący
- 1	bardzo dobry
- 2	dobry
- 3 – 4	dostateczny
- 5 – 6	dopuszczający
- 7 i powyżej	niedostateczny

Kartkówki – sprawdziany krótkie obejmują materiał opracowany na pięciu ostatnich jednostkach tematycznych (nie z pięciu ostatnich lekcji) lub sprawdzają pracę domową.

Praca domowa –praca pisemna lub ustna zadana przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu, kontrolowana jest na bieżąco.

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (ew. zeszytu ćwiczeń) – uczeń obowiązkowo prowadzi zeszyt.

Wypowiedzi ustne – to udział i przygotowanie ucznia do zajęć oraz spójna odpowiedź na pytania nauczyciela.

Aktywność na lekcji – uczniowie za aktywność na lekcji będą otrzymywać „plusy”.

Recytacje i inscenizacje - ocenianie recytacji i inscenizacji odbywać się będzie na dwóch poziomach: podstawowym i ponadpodstawowym.

Uczeń osiągnął poziom wymagań podstawowych, jeśli: wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy, mówi poprawnie, poprawnie artykułuje głoski w czasie recytacji, potrafi przygotować inscenizację krótkiego utworu literackiego.

Na poziomie podstawowym ocenienie recytacji i inscenizacji stopniem dopuszczającym lub dostatecznym będzie zależało od jakości spełnionych na ten poziom warunków.

Uczeń osiągnął poziom wymagań ponadpodstawowych, jeżeli – po spełnieniu wymagań podstawowych – dodatkowo: dba o estetykę wypowiedzi, mówi wyraźnie, z zaznaczeniem akcentów logicznych i uczuciowych, recytuje utwory poetyckie ze zrozumieniem, umie przedstawić metodą dramy scenki z życia i lektur, samodzielnie przygotowuje się do recytacji utworu poetyckiego bądź do inscenizacji, redaguje zaproszenie na inscenizację, projektuje i wykonuje wraz z kolegami scenografię oraz kostiumy.

Prace pisemne twórcze– badają umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi pisemnych.

W pracy twórczej ocenie podlega:
- *zrozumienie tematu;*
- *znajomość opisywanych zagadnień;*
- *sposób prezentacji;*
- *znajomość danej formy wypowiedzi;*
- *poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna;*
- *konstrukcja pracy i jej forma graficzna;*

Czytanie – dokładne, wyraźne, utrzymane we właściwym tempie, uwzględniające znaki przestankowe i barwę dźwiękową głosu.

Praca w zespole – ocenę za pracę w grupie może otrzymać cały zespół lub indywidualny uczeń.

Ocenie podlegają umiejętności:
- *planowanie i organizacja pracy grupowej;*
- *efektywne współdziałanie;*
- *wywiązywanie się z powierzonych ról;*
- *rozwiązywanie problemów w sposób twórczy.*

Przedziały procentowe na poszczególne oceny:

0% - 29% - niedostateczny
30% - 50% - dopuszczający
51% - 69% - dostateczny
70% - 85% - dobry
86% - 97% - bardzo dobry
98% - 100% - celujący